

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lapszékküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Az adóprés reformja.

Pécs, 1899. október 10.

Szörnyű jó napja volt tegnap Lukács László pénzügyminiszternek, meg a tisztelt honatyáknak is. A pénzügyminiszter bevezette hazánkat a milliárdos költségvetésekkel dolgozó nagyhatalmak díszes társaságába s dacára az 1052,681.821 korona kiadási előirányzatnak, 1,831.583 korona bevételi többletet mutatott ki.

Persze, hogy fölhangzott erre az óriási kormányparti táborból a lelkesült éljenzés, amely valóságos orkánná fokozódott, mikor Lukács azzal lepte meg a tisztelt Házat, hogy az 1898-ik évi államháztartás eredménye 34.736.000 forinttal kedvezőbb volt a költségvetési előirányzatnál, úgy hogy a költségvetésben nem foglalt túlkadás levonása után is még mindig 22,996.000 forint fölösleg, bevételi többlet maradt az államkasszában.

És a honnak gondos atyái majdnem fölvetették a Házat éljenriadalmukkal a fölötti örömben, hogy a kormány egy esztendő leforgása alatt csaknem huszonhárom millió forinttal többet préselt ki az ország lakosaiból, mint a mennyire az állami kiadások fedezésére szüksége volt.

Arra persze senki sem gondolt, hogy az ilyen eljárás akkor, mikor — mint a pénzügyminiszter is beismerte — kedve-

zötlen üzleti viszonyok és kedvezőtlen konjunkturák folytán a magántevékenység és magánvállalkozási szellem lanyhul és stagnál, valóságos zsarolás jellegét ölti magára.

De figyelmen kívül hagyták az éljenzők különösen azt, hogy ily óriási fölöslegek kipréselése az általános gazdasági válsággal küzdő adózóktól, kétszeresen kárhuzatos azért is, mert ezekkel a rengeteg fölösleggel keltik föl a Magyarország pénzügyére mindig éhes Ausztria farkasétvágyát és adnak fegyvert kezébe örült kvótáemelési követeléseik kiküzdésére.

Ausztria soha annyira igénybe nem vette adózó polgárainak zsebeit, mint a magyar kormány, hisz láttuk, hogy ugyanannak az adótételnek, a melyet mi már régen fizetünk, behozatala Ausztriában valóságos forradalmi ellentállást idézett föl. Ausztria pénzügyi politikája nem fölöslegek kipréselésével virtuskodik, hanem adóleszállítással hozza egyensúlyba a kiadások és bevételek mérlegét.

A polgárok megadóztatásának egyetlen jogos alapja abban áll, hogy arra az államnak kiadásai fedezésére szüksége van; az adóztatásnak a szükségletet meghaladó mértéke tehát mindig jogtalan, de jogtalan különösen akkor, mikor az állam bevételi fölöslege távol áll attól, hogy az a nemzet gazdasági fejlődésének természetes folyamánya legyen.

Az ilyen állambevételi fölöslegek úgy jogilag, mint politikai és nemzetgazdasági tekintetekben egyenesen kötelezik arra az államot, hogy az adóztatást a tényleges szükségleteknek megfelelő mértékre szállítsa alá.

A magyar kormánynak erre azonban teljességgel nincsen érzéke; előtte mindig csak a bevételek fokozása lebeg végcélul, tekintet nélkül arra, hogy ezzel már az adóalapot támadja meg, mert a leroskadásig zsákmányolja ki az adófizetőket.

Ennek a célnak a szolgálatában áll az az adóreform tervezet is, melynek vázlatos képét terjesztette elő Lukács László tegnap az országgyűlésen. Ez is, mint minden magyar adóreform, adóemelést jelent s igazán csudálatos dolog, hogy ilyesmivel a kormány ugyanakkor mer előállni, mikor nagy dicsekedve hirdeti, hogy évi fölöslege 23 millióra rug.

Ebben a tekintetben legérdekesebb a házadó reformjának a tervezete. Pár nap előtt a városok mostoha pénzügyi viszonyaival s ebből folyólag a városi polgárok súlyos adóterheivel foglalkozva, utaltunk arra az igazságtalanságra, amely a városi polgárokat a házadó révén sújtja.

Nos, Lukács pénzügyminiszter ezt a legteljesebb mértékben megerősítette tegnap, mikor elmondta, hogy a házbéradó és a házosztályadó közt olyan óriási különbség van, hogy a házbéradó 300, 400, sok esetben 6—700 százalékkal nagyobb, mint

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Az új naptár.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Az európai szaktudósok közt már évek óta kísért a naptárnak és vele az időmértéknek rendezési ügye. Nem a szökő évek kérdése ez, mert a Gergely-féle naptár ebben teljesen tökéletes. Gergely tudósai pontosan számították ki az év hosszát 365 nap 5° 49' és 56"-re. Ha az órákat, percekét és másodpercekét a napok tized, század stb. részeiben fejezzük ki, akkor az év hossza = 365.2422008 nappal. Tehát 1000 év 365242. 1/2 nap hosszú. Ebből könnyű kiszámítani, hogy 1000 évben csak 242 szökő év lehet, míg 758 közönséges év. Ugyanis

758 közöns. év 365 nappal = 276670 nap
242 szökő év 366 nappal = 88572 nap

összesen: 365242 nap.

Itt a hiba csak 0.2008 napot tesz 1000 év alatt, vagyis 5000 év alatt egy napot. Ezt majd ki lehet ekkor pótolni. Kétségtelenül helyes tehát a Gergely-féle naptár azon berendezése, hogy a százados éveket kivéve, minden oly év, melynek száma 4-gyel osztható szökő év, a százados évek közül azonban csak azok a szökő évek, melyek száma a két

0 elhagyásával, négygyel oszthatók, tehát 1900 nem lesz szökő év, és 1800, meg 1700 sem voltak szökő évek, mert 27, 18, 19 nem oszthatók 4-gyel. Vagyis ezen berendezés szerint 1000 évben éppen 242 szökő év van.

Naptárunk ezen része tehát egészen tökéletes, tökéletlen azonban az évi felosztás, mert ebben sem egyenletesség, sem határozott rendszer nincs, a mi okozza azután, hogy a naptárt fejbe tartani alig lehet. Nem is történt ezen a téren évszázadok óta semmi, legfeljebb a hónapok napjainak számokkal való megjelölése, mert még a 16-ik században is, sőt részben a 17-ikben is a dátumok a katolikus naptár szerint lettek kifejezve, ilyen formán: Kelt Pécssett a. D. 1623 pünkösdi utáni XXII-ik vasárnapot követő szerdán. Szükséges tehát az felosztását rendszeresíteni.

Egy napot ki kell vennünk a havi és heti számításból, hogy a maradék 364 nap 7-tel osztható lévén, a dátumok minden évben ugyanazon napra essenek. A kivetett nap új év napja lesz, mely se a havi, se a heti időbe be nem számíttatik, és 31 napos hónap a négy nyári hónap: május, június, július, augusztus lesz. Ez könnyen megjegyezhető, (nincs benne r betű) és csillagászatilag is megfelelő, mert az éjszaki féltekén, hol az emberiség, főképp a művelt emberiség zöme lakik, a nyár lényegileg négy nappal hosszabb a télnél. És miután az új naptár akkor lesz behozandó, midőn az előző év szombattal

végződött, ennélfogva az új naptár szerint először lesz új év napja (de ez se nem vasárnap, se nem jan. 1-je). Ez után következik jan. 1-je vasárnap. Jan. 1-je tehát mindig vasárnapra, febr. 1-je keddre, márc. 1-je csütörtökre, ápril 1-je szombatra, május 1-je hétfőre, június 1-je csütörtökre, július 1-je vasárnapra, aug. 1-je szerdára, szeptember 1-je szombatra, október 1-je hétfőre, november 1-je szerdára és december 1-je péntekre esnek, változatlanul minden évben; ez könnyen megtanulható a benne levő rendszernél fogva. Hogy pedig ez a rend végleg megmaradjon, a szökő nap dec. 30 után csatolandó be úgy, hogy ez se számít se a hét, se a hó napjai közé.

Ezen beosztás szerint karácsony elő napja vasárnapra esik és így háromnapos ünnep nem áll elő, a mi kívánatos is. Karácsonynál egyéb változás nem lenne. De a husvétot másképp kell rendezni. A niceai szent atyák azért határozták meg oly furcsán husvét napját, hogy az mindig a tavaszi éjnap egyenlőséget követő első holdujság vasárnapján legyen, hogy így a zsidók ünnepével soha egybe ne eshessék. A Gergely féle rendezés előtt soha nem is esett egybe, de azóta igen, a cél tehát elérve nincs, de most már nem is időszerű és miután ez nem keresztény dogma, hanem csak szokás, mi sem áll utjában a husvét-fixírozásnak. Legjobb lenne, ha husvét állandóan április 2-ik vasárnapjára, április 9-re esnék. Erre

a házosztályadó. De a magyar királyi fiáncstudomány, mikor ezen az óriási aránytalanságon megütközik, nem úgy segít a dolgon, hogy a közeputat választva a túlságosan magasra srófoltt adó leszállításával s a nevetségesen csekély adótétel mérsékelt emelésével arányosítja ugyanannak az adótárgynak a terhét.

Nem, a magyar fiáncminisztert nem viszi rá a lelke az ilyesmire s azért ki is jelentette, hogy az aránytalanság áthidalását nem lehet a házbéradó leszállításával keresztülvinni. Hogy miért nem, azt azzal okolja meg a 23 millió fölösleggel dolgozó pénzügyminiszter, hogy az általános jövedelmi pótdónak eltörlése a házadónál 4 millió forint tehercsökkenést von maga után és semmiféle észszerű ok nincsen arra, hogy az állam ezt a 4 milliót miért nélkülözze és miért igyekezzék azt más objektumokból és nem a házából magának visszatéríteni.

Ime tehát a magyar fiáncminiszter szemében négy milliónyi tehercsökkenésnek visszatérítés nélkül való engedélyezésére nem elég észszerű ok az, hogy az államnak ugyis 23 millió fölösleges bevétele van. Neki visszatérítés kell s ezt azzal iparkodik elérni, hogy *nem a magas házbéradót szállítja le, hanem az alacsony házosztályadót hozza közelebb a házbéradóhoz*.

De a fiáncminiszternek jó szive van; ő ezt a közelebb hozatalt korántsem a házosztályadó tételeinek fölemelése által akarja elérni, hanem „egyrészt a helységeknek, városoknak új klasszifikálásával és másrészt a házbéradó alá tartozandóság kritériumának új szabályozásával”.

következő 50-ik napon, május 28 án lenne mindig pünkösd. Szent István királynapja pedig mindig hétfőre esnék. Ezen naptári beosztást azután egyszerűségénél fogva néhány év alatt még az olvasni sem tudók is megtanulnák.

A szaktudósok egy része azonban az évnek 12 hónapra való felosztásától is el akar térni. Ebben is a tizedes rendszert óhajtja behozni. Julius és augusztus hónapok, mint a melyek legkésőbb csuszta be a naptárba, kihagyatnának és az év hat 36 napos és négy 37 napos hónapból állana, az újévnapja és esetleges szökő napon kívül.

Kamat és évpénz számításnál ez némi könnyebbséget okozna, a statisztikai számítások is kerekdedebbek lennének, az is előny lenne, hogy a szept. és utánna következő hónapok neveiknek meg is felelnének és így remény lehetne, hogy az összes hónapokat lassanként majd sorszámuk után neveznök el, a mi az írásbeli megjelölésnél bizonyára előnyös lenne. Ámde ezen 10 hónapos beosztásnak igen sok a hátránya. Oly újítás lenne ez, melyet a nép nem szívesen vesz be, évek mulva is a közéletben a 12 hónapos beosztás volna divatban, valamint, hogy a 20 fillérest most is hatosnak nevezi a nép. Már pedig a naptár újítás éppen a nép zöme részére készül, hogy az könnyen kiismerje magát. Elhibázott lépés volna tehát oly rendelkezést hozni be, a melyről előre látható, hogy nem fog közhasználatba átmenni.

De azonkívül ezen újítás a kereszténység naptárának, sőt még a szertartás könyveknek új beosztását is maga után vonná, a mi sok kellemetlenséggel és költséggel volna összekötve. Alig hihető tehát, hogy ezen újítás átmenne a naptárba.

N. Gy.

(Vége köv.)

Az új klasszifikálás pedig abban fog állni, hogy a házbéradó alá eső 21 kisebb községet fölment a házbéradó alól s házosztályadó alá sorozza, helyettük pedig ugyanannyi, de valószínűleg még több nagyobb várost fog házbéradóval sujtani, a melyek eddig véletlenül házosztályadót fizettek.

A házbéradó alá tartozandóság kritériumát pedig olyképp fogja meghatározni, hogy *»valamely ház ne részesüljön nagyobb kedvezményben azért, mert a tulajdonos használja, azzal a házzal szemben, amely bérlet útján értékesítették*”.

És erre még rá merte mondani a fiáncminiszter, hogy ezt azért teszi, *hogy a vidéki városok fejlődése elé akadályokat ne gördítsen, hanem ellenkezőleg, azoknak fejlődését lehetőleg előmozdítsa*. Mert hát az kétségtelen, hogy a nagyobb vidéki városok rohamosan fognak fejlődni, ha a kisebb városokat és községeket is nagyobb házadóval sujtják s ha a háztulajdonosoknak eddig engedett kedvezményeket megszüntetik.

Nem a magas adó volt eddig is a városok baja, hanem az, hogy a kisebb községek kevés adót fizettek s a háztulajdonosokat szörnyű módon protezsálták: így gondolkozik Lukács pénzügyminiszter és a speciális magyar fiánclogikával segít ezen a bajon adóemeléssel és kedvezmények megvonásával.

Allah növeszsze meg az árnyékát!

Iskolai Ünnepek.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. október 10.

Vasárnap délelőtt kilenc órakor a vértanúk emlékének ötvenedik évfordulója alkalmából a pécsi ciszterci rendi főgimnáziumi tanuló ifjuság önképzőkörre ünnepélyt rendezett, melyen a tanári kar és a főgimnázium ifjúságán kívül a tanintézetnek számos volt növendéke is részt vett. A kegyeletteljes ünnepélyt a főgimnázium énekkara nyitotta meg, mely Bitter Illés tanár vezetése alatt Spohr Lajosnak egy remek gyászadalát adta elő, mely óriási lelkesedést keltett az ünnepélyen résztvett ifjuság körében. Ezután Greksa Kázmér dr. remek ünnepi beszédet tartott, melyet az alábbiakban közlünk:

»Könyv illeti a nőt, férfit a megemlékezés, mondja a római lantos.

Óh, de hány oly vérfoltokkal borított, hány oly gyötrelmes gyászt parancsoló lapja van szegény nemzetünk évezredes történetének, a mely férfítól, nőtől, aggtól és gyermektől egyaránt megköveteli ép úgy a kegyeletes megemlékezésnek, mint a hálás könyűnek áldozatát; szivből szivargó könypermeteget a kiáradt vérözönért, időszerű hálás megemlékezést az örök időkre szóló vértanui tettekért.

Ilyen eseménye nemzeti életünknek az a gyászos emlékü, az a könyfakasztó is, a melynek ép most üljük ötvenedik évfordulóját: *a tizenhárom magyar hősnek vértanui halála*.

Nem akadt magyar szem, mely gyászba nem borult, nem volt magyar szem, mely könnyükbe nem lábbadt, nem találkozott magyar lélek, mely szent áhitatba ne merült volna e napokban széles e hazában. Mint a buzgó zarándokok a kegyelet szent helyeire, oly mélységes áhitattal zarándokoltak a honfiak ezrei a tizenhárom vértanunak mohosult sirjaihoz. Gyermek, ifjak, férfiak és aggok egyaránt megfoszták a haldokló természetet

utolsó éveitől, csak hogy emlékkoszorukat fűhessenek a korhadó fejtekre; elásták utolsó könnycsepjeiket is, csak hogy harmattal fűröszhessék a vérből sarjadt virágokat; letérdepeltek a szent hamvakat takaró göröngyök fölött, hogy dicséneket zengjenek nektek, nemzetünk nagy hősei, áldásos vértanuságtokért s hogy hálaimát rebegjenek neked, magyarok nagy Istene, e vértanuságban is nyilatkozó Gondviselésedért!

És akkor, midőn az egész nemzet gyászmezbe öltözik, csupán az ifjuság ne kérje ki osztályrészét a hő megemlékezésből és a még forróbb könyekből? Hiszen, ha az ifjuság a nemzet szive; nem lehetséges az, hogy midőn a nemzet egész teste a legforróbb érzelmek lángjától hevül, csupán az érző szív ne dobogjon!

Igen is ösztözött az ifjuság a nemzet fájdalmában országszerte, beleírta nevét ékesen a gyászoló emlékkönyvébe és mi is azért gyültünk dobogó szívvvel együvé e templomná vált csarnokban, hogy e nagy gyászünnepeken a tizenhárom hős szent emlékének meghozzuk egy kegyeletes megemlékezésnek, mint a hálás könyűnek lelkünk mélyéből sarjadó adóját!

*

Kedves Ifjak!

Mint a bércfokon álló óriás fenyő, melyet villám csapkod, melyet vihar tördel, mert nincsenek társai, melyek védő koronákkal a vihar dühét elhárítani, a felhők villámain felfogni segitenének: úgy állott az idegen Európa kellő közepén a magyar nép árva, elhagyottan, egymagán. Nem voltak vérrokonai, a kik vele éreztek volna örömben; nem éltek testvérei, a kik vele sirtak volna bajában; nem akadtak barátai, a kik védő karjaikkal a reáirányuló csapásokat fölfogni, vagy legalább kapott sebeit bekötözni segítették volna.

Ezért magához ölelte, testvéreit, barátait fogadta lakótársait, az ő földjén bértelelenül lakó idegeneket. Századok jöttek, századok enyésztek, és ezt a testvéri viszonyt meg nem zavarta semmi sem; a fogadott testvérek szeretettel, ragaszkodással viseltettek lovagias szálásadójuk, a magyar nemzet iránt mindenkoron. A horvátok és szerbek a török hadjáratok alatt, az oláhok és szászok Erdély önállósága idején versenyeztek a haza védelmében azokkal, a kiknek ereiben Árpád vére csörgedezett. Zrinyinek hőseit Hunyadinak vitézeit jórészt a horvátok és szerbek szolgáltatták; az oláh vajdák udvarában századokig divott az ekes magyar nyelv s a szép magyar szokások.

Századok jöttek, századok enyésztek és a testvéri viszonyt meg nem zavarta semmi sem!

De jött egy újabb kor, a midőn a sokat szenvedett nép megunt már nyögni a bilincseket, a melyeket hosszú századok sötét fölfogása rozsdásított kezeire s le akarta rázni a láncot és szét szerette volna törni a jármot, a melyek testét s lelkét egyaránt nyűgözték. Jogokat követelt magának, hogy abban fogadott testvéreit is részesítse.

Kivánta, hogy ne csak a palotában és nemesi kúriában, hanem a jobbagy kunyhóban születettek is emberekül tekintessenek; emberekül, a kiknek joguk van életükhöz, az életet fentartó kenyérükhöz, a kenyér megszerzésére szükséges szabadságukhoz. Azt akarta, hogy minden ember szabad, a törvény előtt egyaránt egyenlő legyen; hogy eltöröljék az úrbért és behozzák az általános adózást.

Kivánta, hogy leoldják a szellemtől azon ólomkoloncokat, a melyek szabadabb rüptében azt évszázadokon át korlátozták; azt óhajtották, hogy legyen szabad a gondolat a lélekben, a szóban és írásban egyaránt, sürgette a vallásszabadságot, az országgyűlést és a sajtószabadságot.

Kivánta, hogy a magyar föld szülöttének legyen joga hazáját védelmezni s ezért hozzák

be a külföldről a magyar hadsereget, az idegent pedig telepítsék ki a külföldre.

Kivánta Erdélynek egyesítését, a felelős magyar miniszteriumot, a magyar nemzet nyelvének Isten adta jogát és vérrel szerzett évezredek alkotmányunk visszaállítását.

Mind oly jogok, a melyek a keresztény felebaráti szeretet méhében fogamzottak, a melyek a nemzetek vérebe vannak beírva, a melyeket kívánni a nemzeteknek nemcsak joguk, hanem kötelességük is.

Épen ezért a Rendek által fölterjesztett e kívánalmakat a nemzet koronás atyja, V. Ferdinánd méltányolta és szentesítette is.

De az ős irigység és rombolás szelleme, a mely mindig kikelt kigyófészkéből, valahányszor a magyarság önerejéből az emelkedésnek és fejlődésnek lépcsőjére hágott, most is mérget mart az évszázadokon át egységessé vált nemzet testébe, visszavonatta a törvényesen adott engedményeket, eltörölte alkotmányunkat s az örökös tartományok sorába ig-tatta hazánkat.

Ellenünk uszították fogadott testvéreinket, a kiknek lábuk nyomát lemészárolt asszonyok, kapukra szegezett ártatlan gyermekek, gőzölő vértócsák és vonagló haldoklók halmai jelölték.

Az arcuvert nemzet fölrezzent és feyvert ragadott saját védelmére. Mindenki az erdős hegyvidékekről úgy, mint a vetéses rónákról a nemzeti színű lobogó alá sereglett. Oda gyűlt mindenki, a kiben még volt zsbongó életerő, a kiben még dobogott a honáért lük-tető magyar szív. E zászló alatt találkozott az apa fiával, a fiu nagyapjával és a honszerelem bajtársakká avatta őket; az eszmékért való lelkesedés pedig a gyermeket férfivá és az aggot ifjává varázsolta.

E lelkes seregnek élére lelkes vezéreket is küldött az Úr; vezéreket, a kik az Alkotmány megóalmazására, a védtelenek megvédésére, virágzó városaink megmentésére elszántan, önzetlenül, az Isten szent nevében szállottak a küzdőtérre. És a honszerelem és a választott népében gyönyörködő Isten hatalmas csodákat mivelt e seregekben, a melyek, mint a colchisi sárkányfogakból nőtt hadak, egy perc alatt toborzódtak együvé. Diadalról diadalra vitték győzelmes feyvereiket; Nagysarló, Isaszeg, Buda, Szolnok, Piski, Komárom, Pákoz, Ozora stb. mind oly nevek, melyek a magyar feyverek dicsőségének tanui. A magyar vitézség pár hónap alatt az ellenséget a határra és hősi hírét messze a határon túlra juttatta. A hős vezérek a hadi dicsőség napját a tetőpontra emelték!

*

Óh, minek is kell a delelő napnak lealkonyulni, a derült verőfénynek homályra, az éltető nyári hőnek őszi borongásra válnia?

De megtörtént! Külső népek, a kiket mi sohasem bántottunk, elárasztották csordáikkal ezt az ügyis elfáradt hazát. A túlnyomó erő a száz sebből vérző magyarnak már önkényt lehanyatló kezéből kicsavarta a kardot és acéljából láncot kovácsolt a dicső vezérek lábaira; a becsületszóban bizó vezéreket a csaták dicső mezőiről a gonosztevők számára készült siralombházakba zárta el. És a magyar dicsőség napja lealkonyult, az örömmek derűje a legsötétebb gyászra, a nyári verőfény ködös októberre vált.

Ősz volt. Gomolygó köd hőmpölygött Aradnak rétein, mintha csak szándékosan akart volna elfátyolozni valamit; a felhőkkel csendes permeteg hullt alá, mintha csak a mennyország is könnyezett volna; a napot sötét ború takarta, mintha csak szemét akarta volna eltakarni, hogy ne lássa azt, a mit még sehol, a mit még soha sem látott, csak ez előtt ötven esztendővel Aradnak gyászterén!

A Karaffák szelleme bitófákból ravatalt állított Aradnak mezején, hogy e ravatalon a magyar nemzetnek koporsóját végkép leszegezze; és az utolsó tizenhárom fáklyának világát, a mely annyi fényt, a honszerelemnek

annyi melegét szórta széjjel országszerte, erőszakos kezekkel egyenkint kioltogatta.

Ez volt utolsó fölvonása a magyar szabadságharcnak, ez volt vége a tizenhárom magyar vértanunak.

Sötét dolog ez, jobb nem részleteznem!

De, mint a sötétségben a fény sugar sokkal szembeötlőbb, mint a sötét kamarában a fénykép jobban állandósítható, úgy e sötét napokból, e »dies atri«-kből merített kép és tanulság sokkal világosabb, sokkal maradandóbb. És ha e tanulságot, e képet jobban megfigyeljük, látni fogjuk, hogy nincs okunk a haragra és kétségbeesésre, hanem inkább az öröme és kiengesztelődésre, mert a tizenhárom dicsőnek vértanúsága csak lelkesedésre és az Istenbe vetett nagyobb bizalomra tanít meg bennünket.

Igen, e vértanuk dicső halálából lelkesedést, nemes és magasztos eszmékért való lelkesedést tanulhatunk, hisz látjuk, hogy azon eszméket, melyekért önfeláldozó emberek egész munkáséleten át küzdöttek, a melyek szentségét vérükkel pecsételték, a hősökkel együtt nem lehetett a földbe temetni; mert bár a hősök elporladtak, de az eszmék kitörtek sírjokból, hogy nagyobb fényvel juszanak diadalra. Mint a Jordán vize egy darabig a föld alá tűnik, hogy ott megerősödjön, újra előtörjön és diadalmasan folytassa útját, úgy azon eszmék is, a melyekért a tizenhárom vértanu életét áldozta, két évtized alatt megvalósult és dicsőségesen testet öltött. Magunk lehetünk ennek tanui. Hisz láthatjuk, hogy most már nem szab gátot az egyenlőségnek a születés, egyenlők, szabadok és tesvérek vagyunk mindannyian. Tapasztalhatjuk, hogy a szellem szárnyairól leoldották a nyü-gőző béklyókat, szabad a gondolat szivben, szabad és írásban; a vallásszabadság, az évenként tartó országgyűlés s a sajtószabadság biztosítja azt. Láthatjuk, hogy a hon védelmére fejlődő hadsereg áll folyton feyverben, hogy Erdély és Magyarország egy magyarhont alkotnak; hogy felelős magyar miniszterium kormányoz; hogy a világ legalkotmányosabb, legszeretettebb fejedelme uralkodik a nemzeten.

És mindezt elsősorban annak a termékenyítő vérharmatnak köszönhetjük, mely a tizenhárom hős szivéből szivárgott alá.

De nincs is okunk zugalódní, vagy kétségbeesni a tizenhárom hős vértanúsága miatt, sőt épen ebből bizalmat meríthetünk a Gondviselés iránt, a mely azon gyászos elbukás után oly gyorsan fölemelte és fölvirágoztatta ezt a nemzetet. Láthatjuk, hogy mióta Mária, a boldogságos, e honnak pártfogója, azóta az Uristen védő, kormányzó és áldó jobbjá vezető e szegény hazának minden ügyét; tapasztalhatjuk, hogy mióta e hon a Nagyasszony kertje, azóta ez ország az Úrnak temploma. De, mint Üdvözítőnk a jeruzsálemi templomban ostorcsapásokkal illette azokat, a kik az Isten házáat megillető tisztességről megfeledkeztek és az üzérkedés barlangjává tették azt: úgy az Úr, a magyarok hatalmas Istene is, ostorával sujtotta e nemzetet, valahányszor ő tőle elfordulva az anyagiak képezték szeretetének és imádatának egyedüli tárgyát. A tatár hordák, a török hadak, a párttusák, a tyrannismus kora, a tizenhárom vértanu halála ilyen ostorcsapások valának.

De beszűntette az Ur büötető ostorcsapásait, a mint hozzá tértünk és fölvirágoztatta e nemzetet. Igen, Uram valahányszor e honban, a szentelt templomodban a vallásosság-nak és az igaz hazaszeretetnek öröklámpája tündöklött, letetted ostorodat és kiterjesztetted fölénk áldó jobbodat és ki is fogod terjeszteni mindenkoron.

Óh áldd is meg a magyart,
Kit vészek sujtának
S nyujts feléje védő kart
Tengerén kinjának.
Balsors a kit régen tép,
Hozz reá vig esztendőt,
Hisz megbűnhődte már e nép a
Multat s jövőndöt.

A nagyhatású beszéd után ismét az énekkar lépett az emelvényre s elénekelte Kölcsey Hymnusát. Váradi Antal drnak »A tizenhárom« című alkalmi költeményét szavalta el Frank Richárd VII. o. t. A szavallatot Ollé László VIII. o. t. »Az aradi vértanuk« című felolvasása követte, melyben az ötven év előtti eseményeket történelmi szempontból fejtegette s végül lelkes hangon a haza iránti buzgó szeretetre, a hősök emlékének kegyeletteljes megtartására intette az ifjúságot. Nagy hatást ért Szuly Jenő VIII. o. t., Ábrányinak »Október« című hazafias költeményét szavalta el, lendületes szép szavallataért lelkes tapsot aratva. A valóban lélekemelő ünnepélyt a főgimnáziumi énekkar fejezte be, mely karmestere Bitter Illés tanár vezetése alatt a »Szózat«-ot adta elő.

Igen szépen sikerült ünnepélyt rendezett a pécsi kereskedelmi iskola »Baross Gábor« önképző köre is, mely az aradi vértanuk emlékére tegnap délelőtt 9 órakor gyászülést tartott a következő műsorral. A megnyitó beszédet Bokor Ferenc tanár, az önképzőkör elnöke tartotta. Ezután Ábrányinak »Október 6-án« című költeményét szavalta el Spitzer Vilmos, minek elhangzása után Kondor Béla igazgató tartott gyújtó hévvel előadott lelkes hangú ünnepi beszédet. Ezt követte Krausz Dezsőnek »A hazához« című hegedű szólója, mit Sohr Sándor, az önképzőkör titkáranak alkalmi felolvasása követett. Majd Bánthler József elszavalta Váradi Antal drnak »Október hatodikán« című költeményét, s az ünnepély Végh Lajos önképzőköri alelnök záróbeszével ért véget.

A pécsi főreáliskola Eötvös önképző köre is rendezett gyászünnepet, melyen az önképző kör vezető tanára Gallovich János és a tanári kar számos tagja is megjelent. Az ünnepélyt Sasvári Géza, az önképzőkör elnöke nyitotta meg, alkalmi beszédével. Majd Girardi István VII. oszt. tanuló alkalmi költeményt szavalt Palágyitól. Az alkalmi felolvasást Spitzer István VII. oszt. t. tartotta; ezután Balogh István »Nagy Idők« című allegóriájának egy részét szavalta el nagy hatással Landgraf József VIII. oszt. t. Az ünnepélyt Kohn Jenő VIII. oszt. t. lendületes záróbeszéde fejezte be.

H i r e k.

Pécs, 1899. október 9.

Hogy lehet az ember milliomos,
vagy
a félben maradt pör.

Egy élelmes amerikai riporter nemrégiben végiginterwiewolta az amerikai milliomosokat abban az érdekes kérdésben, hogyan szereztek óriási vagyonukat. Az Ujvilág vasut, cukor, petróleum és egyéb királyai a szerencse mellett jobbara a szinte hihetlenségig vitt takarékossgát jelölték meg amaz eszköz gyanánt, melylyel rengeteg vagyonaikra szert tudtak tenni.

Most mi abban a kedvező helyzetben vagyunk, hogy a különböző meggazdagodási módokat még egy érdekes adattal gazdagíthatjuk, a mely bár egy magyar vidéki városból való, eredetiség és ritkaság tekintetében épen nem marad az amerikai históriák mögött, hogy a milliomosokban nem túlságos bővelkedő, Szegehez nagyon is közel eső városnak egyik derék milliomosával esett meg ugyanis, hogy egy hat krajcárú rugó jogos követelést egyáltalában nem volt hajlandó kifizetni mindaddig, míg a követelés gazdája perrel nem támadta meg.

Az eset, melynek tanulságait a pénzfe-csérő tékozlók becses figyelmébe ajánljuk, úgy történt, hogy a milliomos csalágtagjai séta közben tett pihenők alkalmával felváltva használtak ugyanazon bérszéket, hogy így a fölösleges bérszékhasználati díjakat megtakarítsák. Amig aztán az egyik családtag a pihenés örömeit

élvezte a megfizetett széken, a többiek előtte álldogáltak vagy sétálgattak, miglen rájuk kerül a sor.

Csak hogy a székhasználati jegy csupán egy személyre szólván, a székes, aki a család tulhajtott takarékoskodásának ezt a módját észrevette egy izben a helycsere alkalmával újra követelte a székért járó hat kemény krajcárokat.

A milliomos azonban a fizetésről hallani sem akart. A székes elunta a hiábavaló zaklatást, végre a többszörös milliomos ellen rendes pert indított a neki járó hat krajcárnyi tőke és jár. iránt.

A per a községi bíróság előtt annak rendje és módja szerint megindult s Isten tudja minő vigjátékba illő kedves história sült volna ki belőle, ha a takarékos milliomos, az idéző-cédula láttára, végre ki nem fizette volna a per tárgyát képező hat krajcárokat.

Az ő ideje mégis többet ér a hat krajcárnál. Kifizette tehát most a hat krajcárt — ismét takarékoságból.

Ime, a meggazdagodásnak egy eredeti és teljesen amerikai módja.

Hja bizony, könnyű így milliókat szerezni. Különösen akkor, ha már megvan hozzá az első millió! . . .

Naptrend 1899. október 11-én.

Naptár: szerda, okt. 11. — Róm. kath.: Filomén. — Prot.: Placidia. — Görög-kel.: (szept. 29.) Kiriák. — Zsidó: Marcheswan 7. — Nap kél 6 óra 15 perckor; nyugszik 5 óra 18 perckor. — Hold kél délután 1 óra 27 perckor; nyugszik este 10 óra 10 perckor.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változás nem várható.

Színház: »Talmi hercegnő«, operett.

— **(Alispánunk nemessége.)** Vármegyénk alispánját királyi kitüntetés érte. A közigazgatás terén szerzett érdemei és hasznos szolgálatai jutalmául nemességre emelte a király, a mint azt a hivatalos lap mai száma a következőkben közli: »Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Tormai Károly Baranyavármegye alispánjának, valamint törvényes utódainak, hasznos közszolgálatára alatt szerzett érdemei elismerésül, a magyar nemességet a „baranyavári“ előnévvel díjmentesen adományozom. Kelt Bécsben, 1899. évi október hó 5-én. Ferenc József, s. k. Gróf Széchenyi Manó, s. k.« Üdvözlőjük királyi kitüntetés alkalmából nemes baranyavári Tormai Károly alispánt és kívánjuk, hogy a megyei közigazgatás terén szerzett érdemeivel ezután is részlegesen a királyi elismerésre!

— **(Baranyavármegye közigazgatási bizottsága)** ma délelőtt 9 órakor tartotta a vármegyeházán október havi rendes ülését dr. Fejérváry Imre báró főispán elnöke alatt. Az ülésen résztvettek Tormai Károly alispán, Kossits Kamill főjegyző, Dragonescu Dömjén kir. pénzügyigazgató, Salamon József kir. tanfelügyelő, Német Lipót, Zsolnay György, kir. főügyészi helyettes, Kovácsfi Kálmán kir. főmérnök, Nagy Jenő tiszti főügyész, Jeszenszky Lajos árvaszéki elnök, Mende Lajos dr. tiszti főorvos, Hinka László, Simonfay János, Halvax József, id. Jeszenszky Ferenc, Benkő Gyula, ifj. Jeszenszky Ferenc és a referens aljegyzők. A bizottság tudomásul vette a királyi főmérnök, a királyi főügyészi helyettes, a tiszti főügyész, az árvaszéki elnök, a királyi tanfelügyelő és a gazdasági előadó jelentéseit, több tárgy elintézése azonban vitákra adott alkalmat, úgy, hogy az ülés feltizenkét óráig eltartott.

— **(Eljegyzések.)** Sárbogárdi Mészöly Ödön honvéd főhadnagy eljegyezte Némethy Micikét, ifj. Némethy József helybeli ügyvéd leányát. — Tegnap este tartotta eljegyzését Dömel Róbert orsovai államvasuti pénztárnok Papp István helybeli vállalkozó leányával, Mariskával.

— **(A főgimnázium igazgatójának névnapja.)** Dénes napja nagy ünnep volt eddig a főgimnáziumban, mely napon a tanárok s tanulók testületileg siettek szívük jó kívánatait tolmácsolni, közszeretben álló igazgatójuk, Incédy Dénes előtt. Most azonban az idén az igazgató gyöngékedése miatt elmaradtak az ünnepek, a testületileg való tisztelgés s Incédy Dénes igazgató csak a tanárok üdvözlő küldöttségét fogadta, mely egyzersmind a tanulóifjúság jókívánatait tolmácsolta. A gyöngékedő igazgató mindazonáltal a délelött folyamán számos ismerősét fogadta, kik mindnyájan siettek a derék s közszeretben álló igazgatójának neve napja alkalmából mielőbbi gyógyulást kívánni, mihez mi is a magunk részéről szívből hozzájárulunk.

— **(A megyei közgyűlésből.)** Az állandó választmány jelentéseit sorban a választmány javaslatai szerint változatlanul fogadta el a közgyűlés tegnap délután. Rapun Aladár, Molnár Kázmér és Simon József szolgabíráknak költözködési költségei megszavaztatott özv. Baross Kálmáné, Jeszenszky Kálmán vármegyei irnoknak és Németh Vilmos pécsi járási állatorvosnak. Viszól községnek a felsőerdői ingatlan ideiglenes megosztása tárgyában hozott határozatát feloldotta és vizsgálatot rendelt el ez ügyben. Maiss községnek két szülésznői állás rendszeresítése iránti határozatát a közgyűlés jóváhagyta. Betöltését azonban feloldotta s betöltése iránt pályázatot rendelt kiírni. A mohácsi közpórház alorvosainak javadalmazását a közgyűlés jóváhagyta. Birján község pótdózása tárgyában hozott határozatot a közgyűlés nem hagyta jóvá s elfogadta a számvevői előterjesztést s a felmerült költséget a makacs előjárásra kivetette. A szegényalap részvényeinek feloldást és készpénzzétételét a közgyűlés elhatározta. Stajevits János ott a vetőmagkölesönök szigorú behajtását ajánlta figyelembe, a mi helyestéssel is találkozott. Hosszúhetény két pénztárosi állást szervezett 20—20 frt fizetéssel. Itt vita is támadt, melyben Simonfay János, Szivér István Stajevits János, Német Lipót és még többen vettek részt. A határozatot nem hagyták jóvá, hanem 1 pénztárosi és 1 ellenőri állás szervezésére hívták fel a község figyelmét. Bólics Arthurnak Komlón gyógyszerész felállítására iránti kérvényét pártólólag terjesztik fel a belügyminiszterhez. Öt óra után már lámpavilág mellett tárgyalta a közgyűlés s gyors egymásutánban pergették le a póttárgysorozat egyes számait. Az elhunyt Forray Ivánnak a szalantai kerületben megüresedett tagsági helyének betöltésére a választást november 9-ikére tűzte ki a közgyűlés s a választás vezetésére elnökül Szauter Antal göröcsönyi plébánost helyettesül pedig Olasz Gábor körjegyzőt küldte ki. A honvédfőreáliskolába Mohác ról Simonkovich Bélát, a hadapródiskolába Nagy Gyulát Siklósról terjesztik fel, második helyen pedig Hoffmann Károlyt. Végül tudomásul vették Percel Miklósnak a Percel Mór elhunytakor hozzáintézt részvétlratra küldött köszönő levelét s a 159 ponttal így végezvén, a közgyűlés — mint tegnap irtuk is — este félhatkor ért véget.

— **(A pécsi technikus-kör)** tagjai f. hó 14-én (szombat) délután 3 órakor fogják megtekinteni azon alagsővezési munkákat, melynek segítségével vízmentesítik a honvéd had-

apródiskolától délre a vasutig terjedő katonai gyakorlóteret. Az érdekes és nagyszabású munkát megtekintésénél Szalay Dezső kir. kulturfőmérnök fogja a kirándulókat kalauzolni, kik a Royal-kávéházban fognak a mondott napon gyülekezni.

— **(Siklós-Vókány.)** A mohács-pécsi vasut megkereste a megyei közigazgatási bizottságot, hogy mivel a vasut Vókány állomását sokszor összetévesztik a magy. kir. államvasutak vonalán levő Vokonya állomással, azért Vókány állomás nevét Siklós-Vókányra változtatja. A bizottság mai ülésében ezt jóváhagyta, tehát ezután nem lesz többé »Vókány« állomás, de lesz — »Siklós-Vókány«.

— **(Az örök felebbező.)** Berta Sándor, mohácsi lakos, ez az örök felebbező. Mohácson nem történhetik választás, a községi képviselőtestület nem hozhat határozatot, hogy Berta Sándor meg ne felebbezne. Évek óta ebből áll a »közéletben« való működése s most legujabban a mohácsi orvosválasztás ellen adott be a közigazgatási bizottsághoz felebbezést. A felebbezést azonban ma a bizottság illetékeség hiányában visszautasította.

— **(Patikusné és orvos.)** Ismeretes olvasóink előtt az a harc, melyet Balogh Gyula, szabolcsi gyógyszerész, illetve felesége indított Kaufmann Ernő dr. szabolcsi bányorvos ellen. A harc eddigi eredménye az a tömeges vádak magában foglalt feljelentés volt, melyet az alispán visszautasított, de melyet a feljelentő nő röpiratban is kinyomatott a közigazgatási bizottsághoz szóló s újabb vádak magában foglalt felebbezésével együtt. A felebbezésre a bizottság vizsgálatot rendelt el s annak foganatosításával a pécsi járási főszolgabíró bizta meg. Az orvos pedig a feljelentő nő ellen sajtópört indított. A főszolgabírói vizsgálat jegyzőkönyvét ma olvasták fel a megyei közigazgatási bizottság ülésén, de nem határoztak benne, hanem véleményezés végett kiadták Mende Lajos dr. tiszti főorvosnak.

— **(A megye egészsége.)** Mende Lajos dr. tiszti főorvos a megye közegészségének mult havi állapotáról szóló jelentése szerint, a közegészségi állapot megyénkben a mult hóban rosszabbodott. A roncsoló toroklob Mohácson, Lancsukon és Harkányban, a vörheny Somberek, Dunaszekcső és Baar községekben uralkodott. Toroklob 12 halálesetet, a vörheny 33 halálesetet okozott. A mohácsi László-kórházban 76 beteget ápoltak s közülük meghalt 3, gyógyult 18, javult 8; ápolás alatt e hóra visszamaradt 43 beteg.

— **(Adó-ügyek.)** Dragonescu Döme kir. pénzügyigazgatónak a megyei közigazgatási bizottság mai ülésén tett előterjesztése szerint a mult hóban a megye területén egyenes adóban befolyt 171679 frt 32 krajcár, míg a mult év szeptemberében csak 171173 forint folyt be. Hadmentességi adóban befolyt 1478 frttal több az idei szeptemberben, mint tavaly. Az ez év kilenc havában 28903 frttal több adóbevétel volt, mint tavaly. Tehát az adó-ügyek Baranyában e szerint elég jól állnak.

— **(Fegyelmi egy anyakönyvvezető ellen.)** Hering Bálint, hetvehelyi lakos feljelentette a megyei közigazgatási bizottsághoz Tabak Pál ottani anyakönyvvezetőt, hogy fiának kivételes nősülési engedélye ügyé-

ben reá bizta a kérvények szerkesztését, a miért hat forintot fizetett is neki. Az engedély azonban késvén, ismét három forintot fizetett azért, hogy megsürgesse az engedélyt, a mikor is az engedély hiánya dacára már ki is függesztette a kihirdetést. A késlekedés miatt azonban a vőlegény első menyasszonya visszalépett s ekkor egy más menyasszónnyal kellett a kihirdetést megejteni, a miért és a kérvény újbóli megsürgetéseért még egy forint 50 krajcárt fizetett. A vége a dolognak mégis az lett, hogy fia nem kapta meg a kivételes nő-sülési engedélyt. A közigazgatási bizottság szabályellenesnek találta, hogy az anyakönyvvezető beadványokat díjazásért készítetett és a kihirdetést nő-sülési engedély nélkül eszközölte s ezért elrendelte Tabak Pál ellen a fegyelmit megelőző vizsgálatot s annak foganatosításával a hegyháti járási főszolgabíró bizta meg.

— **(Megint a jó szomszédok.)** Két jól megtermett, éltebb menyecske állott ma délelőtt Rónaky Ignác rendőrkapitány előtt. Az egyiknek kékre volt dagadva a homloka, míg a másik a kezét fájlalta. Az történt, hogy Járányi Istvánné pécsi Makárdülői kofaasszony összeveszett a szomszédjával, Kerzenmeier Juliával, akit aztán veszekedés közben valami sátor-támasztó rúddal úgy fejbe vert, hogy annak a koponyája a kapott ütéstől a mondott kékes színű állapotba helyezkedett. Az ügyet átteszik a bírósághoz.

— **(A más ember ködmöne.)** A pellérdi országuton tegnap a hatóság emberei egy gyanus kinézésű alakot láttak, aki folszó-

lításra sem tudta magát igazolni. Állítólag Mezős Józsefnek hívják s baranyai illetőségű késes (vándorköszörüs). Ez különben még nem baj, mert hiszen az ellen senkinek sem lehet kifogása, ha valaki az országuton jár, a maga hazájában meg késeket köszörül; a hiba azonban abban rejlik, hogy Mezős Józsefről ki-sütötték, miszerint más ember ködmöne van rajta, melyet nem a legbecsületesebb uton szerzett. Az idegen ködmön tárgyában most némi vallatásokat eszközölnek s nyomozást folytatnak, a minek befejezéséig kellő őrizetben tartják a vándor köszörüst.

— **(Elvi döntés, a minek nincs haszna.)** A sok vitára alkalmat adott borjárandóság ügyében elvi döntésként szolgáló akaró határozatot hozott a kultuszminiszter. Hegyessy László, hosszuhetényi plébános, címzetes kanonok hivel szemben ugyanis jóváhagyta az alispán ama határozatát, melylyel a termőszőlők után borjárandóság fizetését rendelte el. A „termőszőlők” helyett azonban a miniszter „termésre alkalmas szőlők” kitéltetett a határozatba. Vagyis az elvi döntésnek megint nem lesz sok haszna; mert ezt a kifejezést úgy is lehet magyarázni, hogy a „termésre alkalmas szőlők” még nem terem, tehát azok is fizetnek majd borjárandóságot, a kiknek nincs se szőlőjük, se boruk.

— **(A káptalan kőszállítása.)** A káptalani uradalom a hetvehelyi határban nyitott új kőbányájából a követ egy magánbirtokon nyitandó uton akarja szállítani. Ez ügy most másodizben adott dolgot a megyei köz-

igazgatási bizottságnak s egész vitát provokált, melyben Benkő Gyula, Hinka László, Német Lipót, Jeszenszky Ferenc, Kovácsfi Kálmán, Tormai Károly és Simonffy János vettek részt. A határozat ma se volt döntő az ügyben; csak egy bizottságot küldtek ki, id. Jeszenszky Ferencet, Kovácsfi Kálmánt és az erdészeti hivatal szakközegét, hogy vizsgálják meg, meddig lehet a kőbánya üzemen és nem szállíthatnák-e más uton a követ, mint a hogy a káptalani uradalom kéri.

— **(Vigyázatlan kanász.)** Horváth Halas József és Zidarics József pécsi bálics-utcai lakosok panaszt emeltek a rendőrségnél Hamvas István kanász ellen, ki az őrizetere bizott sertések legnagyobb részét rászabadította a két panaszos földjére, ahol a sertések a téli vetemények között alapos kis kárt okoztak. A rendőrség a kár megtérítésére és 10 frt pénzbírságra ítélte a vigyázatlan kanászt.

— **(Ellopták a subáját.)** Ilyenkor ősszel, mikor kellemetlenül hűvösek kezdenek lenni a holdvilágos éjkek, szörnyen kapós ruhadarab a suba s így nem csoda, hogy olyik embernek kedve támad subát szerezeni, ha mindjárt nem is a legbecsületesebb uton. Jakobs József pécsi lakos, bálicsi hegyőr panaszt emelt a rendőrségnél, hogy az elmúlt éjjel lakásáról ellopta valaki a subáját. A rendőrség megindította a nyomozást az ismeretlen tettes után.

— **(Holttest az országuton.)** Még szombaton történt, hogy a délután folyamán a romonyai határban egy ismeretlen, 30—31

lektussal — ahhoz én álltam neki modelt es . . . és mindazok, akik a képet látták, úgy találták, hogy én sokkal jobb Kleopatra vagyok, mint Sarah Bernhardt. És valamennyien fölismertek engem a képen — és a Szalon megnyitása napján hozzám jöttek, hogy üdvözljenek! — Különben pedig egy kérésem volna önhöz kedves Boschka kisasszony. Ugyanis holnap fogjuk megünnepelni egybe-keletünk évfordulóját és arra akarom kérni, nem volna-e hajlandó a holnapi napon segítségemre lenni a vendégek kiszolgálásánál. Hiszen ön sokkal jobban ért az ilyesmihez, mint én, aki alig fordultam még meg finomabb társaságban.

Boschka titokban egy pillantást vetett Gertrudra, azután felvilágosította az érdekes hölgyet, hogy a legnagyobb készséggel állana rendelkezésére, ha betegsége olyan természetű nem volna, hogy miatta még négy-öt napig ágyban nem kellene maradni.

Schlomingerné sóhajtott és nagyon sajnálta, hogy küldése nem járt a kívánt eredménnyel, de hát miután most látja, hogy minden argumentumai mellett sem sikerülhet Boschka kisasszonyt ügyének megnyerni, kénytelen lesz az Odeon egyik másodrendű csillagához fordulni, akivel valamikor nagyon jó barátságban volt.

Megcsókolta Boschkát, azután Gertruddal és az urakkal is kezét szorítva, elhagyta a szobát.

A visszamaradottak hosszú hallgatásba merültek. Gertrud volt az első, aki ezt az unalmas csendet megtörte,

— Olyan nagy lányság volna már Schlomingernének? Ehhez ő még nagyon fiatalnak néz ki — mondta Gertrud.

tudta elképzelni, hogy egy nő hogy fogadhat férfitendé-geket akkor, mikor betegágyban fekszik. Ámbar igaz, hogy ruházata kifogástalan volt. Haja szépen hátrasimitva úgy, hogy nagy ideális homloka ezuttal visszatetsző hatással volt. Vállait olyan kendőbe takarta, amelyet a „Belle Jardinière”-ban akármennyit lehetett kapni nagyon olcsó áron.

— Ön megütközik azon, hogy ebben a helyzetben urakat fogadok, — mondta azután Gertrudra függesztve tekintetét — de azért nem szabad e fölött megütköznie. Gyakran vagyok beteg.

Üljön le kedves kisasszony, de ne arra a székre édesem, mert annak csak három lába van és csak azért van itt, hogy a szobát diszitse. — St-Prix, maga talán a divánra ülhetne?

Erős köhögési roham vett rajta erőt.

— Maga alaposan ellátta magát, — mondta neki Araun ur. — Hogy tudta magát úgy meghűteni? Talán a Louvreban.

— Sajnos: nem — sóhajtott Boschka — ez afféle humanizmusból eredő hűlés. A szerencsétlen Betty volna felelőssé tehető ezért is. Tudja, mikor ez foghazbűntetését leülte, más erkölcsileg tönkretett osztrák állampolgárokkal együtt haza akarták toloncolni.

Igy aztán nagyon olcsón utazott. Neki azonban mégsem volt ez egészen inyére és tiltakozott is ellene, hogy egy olyan kevésbé megfelelő társasággal utaztassák, Engem — monhatom — érdekelt ez a szép társaság. De ő kiabált és rugdalódzott és hivatkozással előbbi becsületes életmódjára, szüntelenül azt hangtozta, hogy

évesnek látszó vándorló legényt találtak hal-dokolva. Az arca eltorzult, szemei kidüledtek s borzasztó kemény haláltusát vívott. Ajkai ki-nosan vonaglottak, mintha még mondani akart volna valamit, de szólni már nem tudott egy szót sem. A romonyai bíró *Deák József* vi-tette be a község házába a szerencsétlen hal-doklót. Még a község házáig sem értek a hal-doklóval, mikor irtóztató kinok között kilehelte a lelkét. Iratokat nem találtak nála, a község-ben sem ismerte senki s így kilétét nem si-került megállapítani. Tegnap dr. *Trizler Ru-dolf* járási orvos és *Forray Valér* tb. főszol-gabíró a hivatalos boncolás és a szükséges vizsgálatok megejtése végett Romonyára utaztak. Annyit sikerült megtudniok, hogy a vándorló legény természetes halállal mult ki, de kilétét még mindeddig nem tudták megállapítani.

— **(Kiállítási jutalom.)** A buda-pesti kertészeti kiállításon *Nowotarszky A. és fia* pécsi kertészete friss gyümölcsseiért az egye-sületi ezüst éremmel és gyümölcsfáiért állami ezüst éremmel lett kitüntetve.

— **(Mikor a főbíró is meglop-ják.)** *Horváth István* szentlőrinci főbíró foga-tával a pécsi »Korona« vendéglőbe hajtatott a kocsis, hogy ebédjét elkölthesse. Addig mig ebédelt, *Kelenfi* nevű cserkúti lakos, a ki szintén a »Korona«-ban volt szállva, a lovai szerszámjához tartozó 18 frt értékű »francia« (dupla) gyepőnek felét ellopta s hirtelen nyom nélkül eltűnt. *Kelenfi*, a gyanúsított, már 5 évig fogva volt és mindenütt csak a rossz hire forog közszájon s most is a lopás után

eltűnt. Maga a korcsmatulajdonos és a fő-pincér hozták gyanúba. A rendőrség most nyomozza *Kelenfit*, a ki elég merész volt még a főbíró is meglopni.

— **(Letartóztatott csavargó.)** Az elmúlt éjjel a rendőrség az alsó sétatéren egy gyanus külsejű alakot talált, ki a szökő-kut mellett egy padon aludt. Felköltötték te-hát és bevitték a rendőrségre, a hol kisült róla, hogy *Banyó Péternek* hívják, jelenleg foglalkozás nélküli csavargó. Pécsre ugy került, hogy a mohácsi árvizmunkálatoknál dolgozott mint kubikos, most azonban nem lévén fog-lalkozása, Pécsre jött munkát keresni. A le-tartóztatott egyént illetőségi helyére, Kapos-várra fogják szállítani.

— **(A dárdai dalárda.)** A dárdai dalárda f. hó 6-án tartotta meg első rendes közgyűlését. *Kiss Emil* dr. elnök bemutatta a belügyminiszterium által jóváhagyott alapsza-bályokat. Egyhangulag megválasztott választ-mányi tagnak: *Jellasich Károly* dr., *Ursziny Pál* kir. közjegyző, *Székács Pál* kir. albiró és *Köröm János* járásb. hivatalnok. A zenebi-zottságba választott: *Kiss E. dr.*, *Stefán Péter*, *Gonda S. dr.* és *Sulyok* adóhiv. tárnok. Ez alkalommal egy harmoniumra megkezdték a gyűjtést is és több uri ember ismét áldozat-készségét nem vonta meg a dalárdától.

— **(Végre elkészült.)** A Kis-Makár utca csatornájáról szól ismét a lant. Mert meg-érdemli a megemlékezést ez a jeles csatorna, mely hivatva van a sörházból kifolyó omino-zus bálicsi fia-ártézi kut fölös vizét »bacillu-

saival« együtt az utcára kivezetni. Miután pe-dig a multkori felszólalásunk után szétszedték a már kész boltozatokat és betont, meggyő-ződött az építető, hogy bizony hegynek ve-zették a vizet. Most aztán a viz természetes folyásának megfelelőleg vezetik a vizet, mely folyik is, amikor folyik, mint a parancsolat, nagy öröme a környék immáron jó husban levő cocáinak, melyek ugy napközben, mikor az ólban már meleg kezd lenni, belefekűsz-nek és örömröföntéssel üdvözlök az arra ko-csikázó városi urakat, hogy »de jó most«. Hogy az idill teljes legyen, a feredőző cocák-hoz ellátogatnak a szomszéd utcák récei és ludjai és az estéli etetésig megbeszélük a kör-nyék legujabb pletykáit. Aztán mondja valaki, hogy nincs nálunk szabadság!

— **(Egy jegyző ügye.)** *Vidák Béla*, ba-ranyavári jegyző ellen *Borics Anna* könnyű testi sértésért tett feljelentést a járásbíróshoz. A jegyző ellen az eljárást ugy a járásbíróshoz, mint a törvényszék megszüntette. A megszü-nített iratokat ma beterjesztették a megye köz-igazgatási bizottságához, mely az értelmi szerzőségben gyanúkokat látott lenforogni és *Vidák Béla* ellen a fegyelmet megelőző vizsgálatot elrendelte.

— **(Jogász táncestély.)** Folyó hó 21-én a jogász olvasókör könyvtára javára a jogász ifjuság a Vigadó fényes termeiben fel-olvasó estélyt rendez. A felolvasás után tánc következik. Az őszi szezonnak ez lesz az első táncestélye és a lányos házakban ad is elég gondot a mamáknak, mert erről az estélyről

tönkre akarják tenni az egész karrierjét. Végre mégis megkönyörültem rajta és magam váltottam meg neki a vasuti jegyet. Azután ott vártam be a kupé ajtaja előtt állva, mig a vonat elindult. Ekkor vettem csak észre, hogy egy kissé sértve érzi magát, a miért nem váltottam neki a másodosztályra jegyet.

Nem is vett bucsut tőlem. — Hideg volt, nagyon hideg akkor és téli köpenyem nem volt nálam, mert azt egy héttel azelőtt odaajándékoztam, csak egy vékony tavaszi zsaketben fagyoskodtam. A többit azután már tudják.

Ujra előfogta a köhögés.

— No majd nemsokára megváltozik ez az állapot is, — mondta és vidáman hunyoritva hozzátette: Az utra odaadtam *Bettynek* *Dostojevsky* »Holt ház«-át — épületes olvasmányul. Egy kis gúnyt mégis kellett belőle üznom.

— Hála Istennek, csak hogy már megszabadult attól a személytől — szólt közbe *Braun* úr. — Hát most mi-lyen kiszolgálásban van része?

— Most amilyen épen akad — azért van mindig az ajtóban a kulcs — adta meg a felvilágosítást *Boschka*. — Ma például *St-Prix* volt a szolgálóm, akit alig hogy bekopogtatott hozzám, mindjárt le is küldtem a kuthoz egy pohár vizert.

— Jó... jó... de hát ez mégsem maradhat így — mondta *Braun* úr — mert ha nem is tovább, leg-alább addig, mig beteg, valakinek okvetlenül állandóan mellette kell lennie.

— Már ajánltak is valakit nekem — Nanát, a ki-nek holnap reggel már itt is kell lennie.

— Ah Nana — a modell — *Geromes* egykori ba-rátnője? kérdezte *St-Prix*, majd hozzátette: Nanát tiszta szivemből ajánlhatom önnek. Nagyon derék leány, a ki-vel bizonyára meg lesz elégedve. Őt különben most min-denki szegény bolondnak hívja, azért, mert szép napjai-ban Franciaország legelső művészenek volt a kedvese.

— Hja, nem adatott meg mindenkinek az a sze-rencse, hogy szeretőjéhez nőül is mehessen — vélekedett *Braun* úr, de aztán nem mondhatott egyebet, mert az ajtón valaki kopogtatott.

— Szabad! — kiáltott *Boschka* és egy fiatal, barna arcú, telt formájú, csinos nő lépett be. Noha május vége felé járt az idő, prémes sapka volt a fején, nyilván mert odakint esett és nyári kalapját sajnálta ilyen időben fel-venni. Öltözékét egy hosszú, földig érő köpeny egészítette ki, melyet nyaka körül vörös szalag tartott összefogva. A hölgyet *Schlominger* asszonynak mutatták be *Gertrudnak*.

Mikor *Gertrud* a lehető leghalkabb hangon azt a kérdést kockáztatta meg *Braun* urnál, hogy vajjon ez a hölgy nem-e annak a híres osztrák festőnek a felesége, akit szintén *Schlomingernek* hívnak, a jövevény hirtelen *Gertrud* felé fordult. *Schlomingernek* ugyanis finom hal-lása van. »Igen, a híres *Schlominger* az én férjem — *Schlominger* *Toni* — mondta azután.

— Kedves férje a mult évben a pompás *Kleopatrát* állította ki a Szalonban ugyebár? — kérdezte *Gertrud*.

— Igen; az volt aztán csak a szép kép — mondta *Schlomingernek* büszkén és hamisítatlan *lerchenfeldi* dia-

minthogy a jogásziljuszág rendezzi, nem maradhat el egy pécsi lány sem. A program még nincsen véglegesen megállapítva, annyit azonban előre is jelezhetünk, hogy élvezetes estélyre van kilátásunk.

— **(Az érzékeny tehén.)** Nagy riadalmat okozott a napokban Görcsönyben egy elszabadult tehén, mely a falu utcáján végigrohanna, szerencsére csak annyi bajt okozott, hogy egy ottani gazdálkodónak az országuton játszadó három éves kis leányát föllökte, a kinek azonban az ijedtségen kívül más baja nem történt. Miután faluhelyen az ilyen dolgot szigorúan büntetik, megindították a vizsgálatot, melynek folyamán kitűnt, hogy a tehén azért vadult meg, mert gazdájának egy új cselédje nem tudott vele bánni s fejés közben annyira megkínította a szegény állatot, hogy a tehén minden jámborsága mellett is kénytelen volt kerekét oldani.

— **(A szezon alakjai.)** Itt van már az ős és néhány nap óta olyan hűvös idővel köszöntött ránk, hogy az időjelzések már éjjeli fagyot is jósolnak. S ez a szegény embereknek a legborzalmasabb időszaka, melyben az időjárás viszontagságai készületlenül találják, rongyos ruhában, biztos kereset nélkül. Jóval súlyosabban sújtja azonban az ilyen időjárás azokat a szerencsétleneket, kiknek fajuk miatt — melyet üldöznek — folyton Isten szabad ege alatt kell tanyáznok. Tan mondunk sem kell, hogy a cigányokról van szó, kik lépten-nyomon magukra irányítják a hatóság figyelmét. Az elmúlt éjjel is a szilvási országuton találtak egy cigányasszonyt, ki az utszéli árokban feküdt három hónapos csecsemőjével. A szerencsétlen asszonyt, kinek testét csak vékony, szinte átlátszó és rongyos szoknya meg kabát fődte, bevitték a községbe, hol egy kicsit magához tért, míg a kis csecsemő teljesen meg volt meredve az éjszakai hidegtől. Remélhető azonban, hogy a kis »purdét« is sikerül a jószívű embereknek, kik oltaimat adtak nekik, életben tartani.

— **(Legszebb és kitünő jósága)** színházi látcsövek, valamint a legjobb orrszoritók csak *Schönwald* Imre ékszerésznél kaphatók Pécsen, Hattyu épület.

Művészet, irodalom.

○ **Görög rabszolga.** Zsufolt ház előtt került tegnap harmadszor színre Sidney Johnes nagy zenei értékű operettje, a »Görög rabszolga«. A tegnapi estén is *Tiszayné, Tiszay Dezső, Tibor Lóri* és *Mezey Andor* között oszlik meg s őket illeti az elismerés babérja. A közönség tegnap este is igen jól mulatott a kitünő operetten, mely bizonyára még sok telt házat fog hozni jutalom gyanánt a sok kiadás és fáradságért *Tiszay* direktornak.

○ **Színházi esték.** Ma, kedden este kerül színre Ibsen világhírű drámája, a *Kisértelek*. Bakó játsza a főszerepet, mely szerepben teljesen érvényre juttatja művészi genialitását. Csütörtökön az *Uj fundlandi* kerül színre, melyet Pécsen ez alkalommal először játszanak. A darab telve van pikantériákkal és a férfi világ már is igen érdeklődik iránta. Pénteken *Narciszt* veszik elő. Könyves Jenő fogja *Narciszt* játszani. A darab *Pompador* bukását tárgyalja s rendkívüli érdekessé

voltánál fogva hihetőleg nagy számu közönséget fog a színházba vonzani. Szombaton a *Zsidónót* Halévy operáját fogjuk szinpadunkon ezuttal először hallani. Tibor Lóri éneklő Rehá, Kozma Eleazárt. Nagyobb énekszámok vannak még *Szekula Sárának, Lévy Sárának* és *Mezeinek*. Ez lesz az idény első opera előadása és miután művészeink megfelelő hanganyaggal bírnak, reméljük, hogy a közel jövőben még több sikerült opera előadásban is lesz részünk.

○ **Hangverseny a Vigadóban.** *Füredi Sándor* hegedűművész vasárnap este 8 órakor a Vigadó nagy termében hangversenyt rendez. Program: I. Beethoven sonáta, hegedűn és zongorán. Előadják: *Füredi és Hoff Richárd*. II. Hegedűverseny. *Vieuxtemps*. Előadja *Füredi Sándor*. III. a) *Idille Hubay* b) *Moszkvai emlék, Wienniáwszky*. Előadja *Füredi Sándor*. IV. *Faust. Fantazia. Wienniáwszky*. Előadja *Füredi Sándor*. V. *Magyar rapsodia Auertól*. A fiatal művész *Hubay* tanítványa és 1896-ban Budapesten a Vigadó dísztermében aratta első nagyobb sikerét hangversenyével. Hegedűjátéka már a messzi külföldön is híressé tette nevét. Bécsben a Musik Verein termében aratott zajos sikert, majd bejárta egész Németországot, mindenütt dicsőséget szerezve a magyar zenének. Berlin, Lipcse, Drezda művészkörei előtt *Füredi* neve már is ismeretes. Több éven át mint *Strauss* udvari zenekarának hangverseny mestere működött Bécsben. Nemrég Pécsen telepedett le, állandóan városunkban is fog maradni és vasárnap mutatkozunk be a pécsi közönségnek. *Füredi* hangversenye iránt már is igen nagy az érdeklődés.

Folyó sz. 13. Idénybérlet 13. sz. Páratlan bérlet.

Nemzeti Színház.

Szerda, 1899. október 11-én.

Talmi hercegnő.

Nagy operette 3 felvonásban. Irták: *Kövcsey Albert* és *Makai Emil*. Zenéjét szerzette: *Konti József*. (Rendező *Tiszay Karnagy Simándy*.)

SZEMÉLYEK:

Dárius	<i>Tiszay D.</i>	Ivonne	<i>Tiszayné I.</i>
Mirabella	<i>Nagy V.</i>	Cognac	<i>Sarlay K.</i>
Gaston	<i>Mezey A.</i>	Rigobert	<i>Németh J.</i>
Margarita	<i>Szekula S.</i>	Puffancs	<i>Pásztor J.</i>
Kazimir	<i>Kozma I.</i>	Kikiáltó	<i>Boross P.</i>

Uj fundlandi,

vagy a furfangos képviselő.
Lassan és Henequin bohózata.

Törvénykezés.

§ **Csöd.** A kaposvári törvényszék *Révai Károly* nagyatádi bejegyzett kereskedő ellen csődöt nyitott. Csödbiztos *Gábor Mátyás*, törvényszéki bíró, tömeggondnok dr. *Löwentritt Ödön*, kaposvári ügyvéd, helyettese dr. *Kommen Elek*, nagyatádi ügyvéd. Igénybejelentési határidő január 5., felszámolási határnap január 8 ik napja.

Közgazdaság.

□ **A gazdasági egyesületek biztosító szövetkezeteinek támogatása.** A belügyminiszter a következő körrendeletet bocsátotta ki valamennyi törvényhatóságához: »A gazdasági egyesületek országos szövetsége múlt évben tartott nagygyűlésében elhatározta, hogy egy biztosító szövetkezetet alakít s azon kérelemmel fordult hozzám, hogy ezen biztosító szövetkezet érdekében megindított országos mozgalmat támogatásban részesítem. Mint-hogy részemről teljesen helyeslem azt, hogy az elemi károk elleni biztosításban a szövetkezeti eszme érvényre juttassék és ily intézménynek kellő alapszervezet és vezetés mellett leendő létesítésétől rendkívül üdvös eredményeket várok, készséggel teszem eleget a szö-

vetség kérelmének s midőn a törvényhatóság figyelmét a szövetség által kezdeményezett mozgalmakra föl hívom, abbeli várakozásomnak adok kifejezést, hogy a biztosító szövetkezet létesítését hathatós támogatásával előmozdítani fogja s annak fejlesztéséhez és terjesztéséhez saját hatáskörében meleg érdeklődéssel hozzá fog járulni«.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése okt. hó 10-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén folytatták a kérvények tárgyalását, melynél heves vita támadt a főváros kérvénye fölött a hirhedt lipótmezei vasuti konfliktus ügyében. *Dániel* miniszter ugyanis ebben megsértette a főváros autonóm hatáskörét s most *Hegedüs* ugyanezt a hibát követte el. A főváros feliratát ma a miniszternek kiadatni határozták.

Rakovszky István és *Dániel Ernő* volt miniszter a vita hevében keményen összezólalkoztak.

A *Hentzi-kérvények* tárgyalása következett ezután, melyeket *Köszeghy Sándor* előadó irattárba tétetni indítványoz.

Thaly Ferenc az előadói javaslattal szemben bejelenti a külön véleményt, mely ezeket a kérvényeket külön tárgyalásra kívánja kitűzteni.

Kossuth Ferenc újra röviden felszólalt a különvélemény mellett.

Meskó László óva int, hogy tiszteljék a nemzet érzelmeit.

Thaly Kálmán élesen kritizálja *Szell Kálmán* multkori beszédét. *Hentzit és társait istentelen ziványoknak mondja*, a kik a védtelen Pestet bombáztatták. Később *Hentzit barbár bestiának nevezi*, a mely kifejezésért *Perczel Dezső* elnök megint *Thalyt*.

Thaly Kálmán a függetlenségi párt viharos tetszése közben azt feleli erre, hogy *Hentzinek a történelemben nem lesz más neve*.

Végül *Lakatos Miklós* beszélt a függetlenségi zajos helyeslése közben a különvélemény mellett.

TÁVIRATOK.

— **Az özvegy trónörökösné házassága.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Több fővárosi lap közli, hogy *Stefánia özvegy trónörökösné férjhez megy Lónyay Elemér grófhoz*, a londoni nagykövetség rokonszenves diplomatájához. Más lapok a hivatalos cáfolat bevárása nélkül siettek ezt a híresztelést alaptalan koholmánynak kijelenteni, de a képviselőház folyosóján ma erősen tartotta magát a hír, hogy az eljegyzés már meg is történt.

A király állítólag a házasságba beleegyezett azzal a feltétellel, hogy a trónörökösné lemond leányáról. A belga király egy millió frank nászajándékot ad leányának.

E házasság által *Pázmándy Dénes, Hoitsy* és *Kaas Ivor* rokonságba jutnak a belga királyi házzal.

Bécsből is megerősítették ma délután a házasság híret.

Az új pár számára hír szerint a beregmegyei Olasziban építenek kastélyt.

— **Varga Ottó fegyelmi ügye.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A felségsértéssel vádolt *Varga Ottó* tanár ellen indított fegyelmi ügyben legközelebb fog dönteni az illetékes hatóság.

Budapesti börze.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. okt. 10.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, májusra: 8.19; őszre: 8.76. — Tengeri:
5.14. — Rozs: 6.51. — Zab: 0.—.
Az értéktőzsdén az áruk a következők: Osztrák
hitelrészvény: 362.75. — Magyar hitelrészvény: 368.—
— Államvasut: 331.—.

Laptulajdonos Feielős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIJS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.**Dákon János műórás****Pécsett****Irgalmasok-utcája 2.**

Van szerencsém a n.
é. közönség b. tudomá-
sára adni, hogy

**Blätterbauer V.
órák üzletét**

átvettem és ott minden
e szakmába vágó mun-
kákat a leglekiismeret-
esebben végzek el.

Raktáron tartok
**arany- és ezüst órá-
kat és láncokat min-
den árban, jeggyő-
rők, zsuzsuk.**

**Pontos és gyors
kiszolgálás.****Olcsó és
szolid munka!**

1874. óta fennálló
Zongora-, harmonium és pianino-raktár
Goldstein J.

Pécsett, országut 56, (baltérrel szemben)
Legnagyobb választék

Zongora vont hurokkal
ongora kereszt hurokkal
ongora öntött kerettel
ongora vashangolókkal
ongora kereszt hangfogókkal
ongora viszhangszeleppel.

Elismerő oklevél Pécs 1888.**ŐSZI UJDONSÁGOK!**

u. m. kitűnő kárpáti
juh-turó
fabödönökben 50 kr., 1 frt
és 1 frt 60 kr.

Naponta friss frankfurti és mindennemű fölvágottak!**Prágai és hazai sonkák!****Palocsai téglá-sajt. Uj csemege-háringek. Caviár.**

Ajánlja legfrissebb minőségben:

Nick A. K. Pécsett, bazár-udvar.

Főraktára az eredeti pilseni sörnek a „polgári sörfőzdéből“.

10091. szám.

Tkv. 1899.

HIRDETMÉNY.

Egerágh községnek telekkönyvi betétei az 1886. évi XXIX., az 1889 : XXXVIII. és az 1891 : XVI. t. cikk értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságnak átadatván, ez azzal a fölszólítással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889: XXXVIII. törvénycikk 5-ik és 6-ik §-aiban és az 1891. XVI. törvénycikk 15-ik paragrafusának a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket, azok pedig, a kik valamely tehertétel átvitelének az 1886: XXIX. t. cz. 22. §-a, illetve az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből kereseteket hat hónap alatt, vagyis **az 1900. évi április hó 15-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. Hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t. cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ide értve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **az 1900. évi április hó 15-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. Hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetbeni felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **az 1900. évi április hó 15-ik napjáig** bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a betétek szerkesztésére küldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, — hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság, 1899. évi szept. hó 28-án.

Bogyay Pongrácz

kir. törvényszéki bíró.